

VARHAISKASVATUKSEN ASIAKASMAKSUOHJE 1. 8. 2026 alkaen

1. Varhaiskasvatuksen toimintakausi on 1.8. – 31.7.

2. Varhaiskasvatuksen maksut määräytyvät perheen koon ja bruttotulojen perusteella prosenttiperusteisesti keskimääräisten palvelusopimuksessa varattujen viikkotuntien mukaan kalenterikuukauden ajalta. Maksu voi kokoaikaisessa hoidossa olla nuorimmasta lapsesta enintään **335 euroa** kuukaudessa. Osa-aikaisen varhaiskasvatuksen, enintään 20 tuntia viikossa, kuukausimaksu on enintään 60 % kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksusta. Lasta koskevaa **32 euroa** pienempää maksua ei peritä (paitsi kesken kuukauden alkanut tai päättynyt hoito ja tilapäinen hoito). Ikäjärjestyksessä seuraavasta kokoaikaisessa varhaiskasvatuksessa olevasta lapsesta voidaan määrätä maksu, joka on enintään 40 % nuorimman lapsen maksusta. Kustakin seuraavasta lapsesta määrättävä maksu on enintään 20 % nuorimman lapsen maksusta. Määrättäessä perheen muiden kuin nuorimman lapsen maksua käytetään määrätymisen perustana nuorimman lapsen laskennallista kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksua. **Yli kuusihenkisen perheen maksun määräämisessä käytettävän tulorajan lisäys kustakin seuraavasta perheen alaikäisestä lapsesta on 1.8.2026 lähtien 295 euroa.**

3. Perheen kokona otetaan huomioon yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa elävät henkilöt sekä heidän kanssaan samassa taloudessa asuvat molempien alaikäiset lapset.

4. Varhaiskasvatusmaksu lasketaan perheen koon mukaan määräytyvän tulorajan ylittävistä tulosta 10,7 % mukaisesti.

Perheen koko	Nollamaksu tulot €/kk	Maksu 32 €/kk tulot vähintään	Korkein maksu 335 €/kk Jos tulot yli
2	4369 €/kk	4668 €/kk	7500 €/kk
3	5635 €/kk	5934 €/kk	8766 €/kk
4	6399 €/kk	6698 €/kk	9530 €/kk
5	7163 €/kk	7462 €/kk	10294 €/kk
6	7925 €/kk	8224 €/kk	11056 €/kk

Jos perheen koko on suurempi kuin kuusi, lisätään maksun määräämisen perusteena olevaa tulorajaa **295 euroa** kustakin seuraavasta perheen alaikäisestä lapsesta.

Varattu hoitoaika keskimäärin viikossa	Kuukausimaksu prosentteina tulojen ja perheeseen mukaisesta enimmäismaksusta	Varattu viikoittainen hoitoaika yhteensä kalenterikuukaudessa
1. vähintään 35 tuntia	100 %	147 - 210 tuntia
2. yli 27 tuntia - alle 35 tuntia	85 %	114 - 146 tuntia
3. yli 20 tuntia - enintään 27 tuntia	70 %	85 - 113 tuntia
4. enintään 20 tuntia	60 %	84 tuntia

Kokoaikaisen varhaiskasvatuksen kuukausimaksu saa olla enintään perheen koon mukaan määräytyvän maksuprosentin 10,70 % osoittama euromäärä vähimmäistulorajan ylittävistä kuukausitulosta.

Esimerkki: Perheessä kaksi huoltajaa ja kaksi lasta (1v ja 4v). Perheen bruttotulot 9530 € (sis. 5 % lomarahaa).

Keskimääräinen varattu hoitoaika/lapsi/viikko: 30 h

= > taulukosta Yli 27 tuntia – alle 35 tuntia => 85 %

Kuukausiansiot: 9530 – 6399 € = 3131 €

Kuukausimaksu: $3131 \times 10,7 \% = 335,02$

1. lapsi: $335,02 \times 85 \% = 285 \text{ €/kk}$

2. lapsi: $285 \times 85 \% \times 40 \% = 114 \text{ €/kk}$

3. lapsi ja seuraavat lapset: $285 \times 85 \% \times 20 \% = 57 \text{ €/k}$

Kuukausimaksu pyöristetään lähimpään euromäärään.

Yllä mainittujen tuloarvojen euromäärät tarkistetaan yleisen ansiotasoindeksin mukaisesti. Kohdassa 2. mainittu suurin ja pienin maksu tarkistetaan julkisten menojen hintaindeksin osana olevan kuntataloutta koskevan opetustoimen hintaindeksiluvun muutoksen mukaisesti. Tarkistukset tehdään joka toinen vuosi ja Indeksillä tarkistettujen euromäärien tulevat voimaan tarkistusvuotta seuraavan vuoden elokuun 1. päivänä, seuraavan kerran vuonna **2028**.

5. Varhaiskasvatuksen maksu määrätään sen maksamisajankohdan tilannetta vastaavaksi. Maksua määriteltäessä otetaan **perheen tulona** huomioon lapsen, hänen vanhempansa tai muun huoltajansa sekä heidän kanssaan yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa elävän henkilön veronaiset ansio- ja pääomatulot sekä verosta vapaat tulot mm.

- ansio-, kiinteistö-, tai vuokratulot, metsätulot sekä ammatinharjoittamisesta saatu henkilökohtainen tulo
- joustava ja osittainen hoitoraha
- elatusapu, elatustuki ja eläketulo (otetaan huomioon hoidossa olevan lapsen osalta)
- työttömyyskorvaus ja -avustus
- tapaturmavakuutuksen päiväraha ja elinkorko, sairausvakuutuksen mukainen päivä- ja äitiys/isyys/vanhempainraha
- opinnoista suoritettavat ansiosidonnaiset tulot
- työllisyyskoulutuksesta annetun lain tarkoittama koulutustuki, jona maksetaan työttömyysturvalain mukainen peruspäiväraha lapsikorotuksineen
- luontoisedut ja lomaraha 5% kuukausituloista

Tuloina ei oteta huomioon

- lapsilisää, vammaisetuksista annetun lain mukaista etuutta, kansaneläkelain mukaista lapsikorotusta, asumistukea, tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettavia sairaanhoito- ja tutkimuskuluja, sotilasavustusta, rintamalisää, opintorahaa, aikuiskoulutustukea, opintotuen asumislisää, toimeentulotukena maksettavaa toimintarahaa ja matkakorvausta, Kelan kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain mukaista ylläpitokorvausta, julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain mukaista kulukorvausta, opintojen johdosta suoritettavia apurahoja ja muita vastaavia avustuksia, perhehoidon kustannusten korvauksia eikä lasten kotihoidon tukea, työntekijän kilometri- ja työkalukorvauksia.

Tulojen vähennyksenä otetaan huomioon

- vanhemman tai huoltajan suorittamat elatusavut
- rahana maksettu syytinki

Kuukausibruttotulot lasketaan pääsääntöisesti uusimmista palvelun käyttäjän sekä hänen kanssaan avio- ja avioliitonomaisissa olosuhteissa asuvan **alkuperäisistä palkkalaskelmista ym. päätöksistä**. Jos kuukausitulot vaihtelevat, huomioidaan maksun määrittämistä edeltäneiden 12 kuukauden keskimääräinen kuukausiansio. Palkkaan lisätään lomarahaa osuus 5 %. Mikäli lomarahaa ei makseta, tulee siitä antaa työnantajan todistus.

Jos lapsen huoltajat asuvat eri osoitteissa, mutta lapselle järjestetään varhaiskasvatusta vain yhdessä kunnassa, määrätään maksu sen perheen tulojen perusteella, jonka luona lapsella on väestötietojärjestelmän mukainen asuinpaikka. Jos lapselle järjestetään varhaiskasvatusta kahden kunnan alueella, on maksu määrättävä erikseen molemmissa kunnissa.

Yksityiset elinkeinonharjoittajat toimittavat verotoimiston antaman **verotustodistuksen** viimeksi vahvistetulta verovuodelta **ja tiedot yksityisnostoista** tai kirjanpitäjän täyttämän todistuksen edellisestä tilikaudesta. Yrityksestään palkkaa nostavat toimittavat tulotiedot 12 edelliseltä kuukaudelta ja tiedot

osingoista. **Veljelijät** antavat **verotustodistuksen** viimeksi vahvistetulta verovuodelta ja tiedot omistamistaan metsähehtaareista.

6. Poikkeavat maksut

- **Maksuttoman esiopetuksen lisäksi tarvittavasta varhaiskasvatuksesta** peritään kuukausimaksu tuntirajojen mukaisesti. **Mikäli esiopetuksen alkamista edeltävän elokuun alussa sekä esiopetuksen päättymisen jälkeen kesäaikana lapsi tarvitsee kokoaikaista varhaiskasvatusta, määritellään kuukausimaksu perheen etukäteen varaamien viikkotuntien mukaan.**
- Keskimääräisiä varattuja hoitoaikoja voidaan muuttaa vain hoitosuhteen pysyvän muutoksen vuoksi, muutoksen ollessa tarpeellinen perheen muuttuneesta tarpeesta johtuen ja aina kuukauden alusta lukien.
- **Hoitoaikojen ilmoittaminen** tehdään sähköisesti etukäteen. Hoitoaikoja tulee varata vain sijoituspäätöksen mukaisen tuntimäärän verran. Mikäli sijoituspäätöksen mukaiset tunnit eivät riitä, tulee tehdä tuntimuutosilmoitus. Ohjeita saa päiväkodista ja kunnan kotisivuilta.
- **Varhaiskasvatuksen laskussa laskutetaan kuukausittain vähintään maksupäätöksen mukainen kuukausimaksu.**
- Mikäli keskimääräinen **varattu hoitoaika ylittyy** kalenterikuukaudessa, kuukausittaisen hoidontarpeen ylitykset laskutetaan jatkossa automaattisesti toteutuneen maksuluokan mukaan. Varhaiskasvatuksen käyttämisestä vähemmän kuin on varattu, ei hyvitetä.
- Lapsen ennalta ilmoittamattomat poissaolot katsotaan läsnäolopäiviksi.
- **Tilapäinen hoito:** Yli 5 tunnin hoidosta peritään 20 € /päivä ja enintään 5 tunnin hoidosta 12 €/päivä. Tällöin laskutetaan myös alle 28 euron hoitomaksu.
- **Avoin varhaiskasvatus: kerhojen maksut** ovat 20 €/kk, poissaoloista ei hyvitetä.

7. Varhaiskasvatusmaksu peritään 11 kuukaudelta toimikaudessa, tilapäiset poissaolot eivät siihen vaikuta. Elokuun aikana kunnallisessa varhaiskasvatuksessa aloittaneille seuraava heinäkuu on maksuton. **Tämä koskee myös niitä lapsia, joiden hoitosuhde on alkanut elokuussa ja jatkunut jossain toisessa kunnassa tai yksityisessä varhaiskasvatuksessa Mäntsälän kunnalliseen varhaiskasvatukseen siirtymiseen saakka. Heidän tulee toimittaa varhaiskasvatuksen hallintoon tieto tällaisesta hoitosuhteesta.**

- Jos hoitosuhde on alkanut esim. lokakuussa, laskutetaan seuraavalta heinäkuulta täysi maksu, vaikka lapsi olisi hoidossa vain päivän tai pari.
- **Jos lapsi on pois varhaiskasvatuksesta koko kalenterikuukauden** muun syyn kuin sairauden vuoksi, laskutetaan puolet kuukausimaksusta.
- Jos lapsi on **sairautensa vuoksi poissa** yli kymmenen päivää kalenterikuukauden aikana, laskutetaan puolet kuukausimaksusta. Sairaudesta johtuvan poissaolon kestäessä koko kalenterikuukauden maksua ei peritä lainkaan.
- **Jos lapsen varhaiskasvatus alkaa tai loppuu kesken kalenterikuukauden,** maksu määrätään toteutuneen varhaiskasvatusajan mukaan kuukausimaksua pienempänä.
- **Vanhempainrahakauden** kertaluonteisesta enintään 5 päivää kestävästä poissaolosta ei ole ilmoitusvelvollisuutta eikä niissä ole oikeutta hyvitykseen.
- **Vanhempainrahakauden** toistuvasta 1–5 päivää kestävästä poissaolosta on vastaavasti ilmoitettava yksi viikko ennen ensimmäisen poissaolon suunniteltua aloittamispäivää. Yli 5 päivää kestävästä poissaolosta on ilmoitettava päiväkotiin tai perhepäiväkotiin viimeistään yhtä kuukautta ennen sen suunniteltua aloittamispäivää. Oikeus samaan varhaiskasvatuspaikkaan säilyy, vaikka lapsi on poissa varhaiskasvatuksesta sinä aikana, jona lapsen hoidosta maksetaan sairausvakuutuslain mukaista vanhempainrahaa, jos poissaolo kestää yhtäjaksoisesti enintään 13 viikkoa ja se on ennalta ilmoitettu. Maksua ei peritä niiltä päiviltä, joilta poissaolo on ilmoitettu ohjeen mukaisesti.

- Vanhempainrahopäiviä voi käyttää siihen saakka, kunnes lapsi täyttää kaksi vuotta tai adoptiolapsen hoitoon ottamisesta on kulunut kaksi vuotta.
- **Jos lapsen huoltajat varaavat lapselle varhaiskasvatuspaikan lomansa ajaksi eivätkä peruuta sitä,** voidaan peruuttamatta jätetystä varhaiskasvatuspaikasta periä puolet lain mukaan määräytyvästä kuukausimaksusta. Vaikka lapselle ei olisi määrätty kuukausimaksua, voidaan käyttämättä jätetystä varhaiskasvatuksesta periä puolet pienimmästä perittävästä maksusta.

8. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksun tarkistaminen

Lain perusteiden mukaisesti varhaiskasvatuksen asiakasmaksu määritellään toistaiseksi. Maksun perusteena olevat tulot tarkistetaan vähintään joka toinen vuosi saman toimikauden alusta kuin indeksitarkistukset tehdään. **Huoltajien tulee viipymättä ilmoittaa kirjallisesti** toimikauden aikana **maksuun vaikuttavat muutokset** (työpaikan vaihdos, opiskelu, uusi perheenjäsen, avioero tms.). Asiakasmaksua tarkistetaan, kun bruttotulot muuttuvat olennaisesti (+/- 10 %). Maksun määrittelyn perusteeksi toimitetut tiedot huomioidaan ko. kuukauden maksussa, mikäli liitteet toimitetaan viimeistään laskutettavaa kuukautta seuraavan kalenterikuukauden 5. päivään mennessä varhaiskasvatuksen hallintoon eDaisy -järjestelmän kautta [eDaisy](#)

9. Jos maksun määräämistä koskeva päätös on ilmeisesti perustunut asiakkaan tai hänen edustajansa antamiin virheellisiin tietoihin, voidaan maksu oikaista takautuvasti enintään vuoden ajalta.

10. Jos huoltajien tulotiedot puuttuvat tai ne ovat puutteelliset, peritään korkein maksu.

11. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksua voidaan alentaa asiakkaan hakemuksesta erityisistä syistä, esim. taloudellisten tai sosiaalisten syiden perusteella. Päätöksen maksualennuksesta tai -vapautuksesta tekee asiantuntijan (sosiaalityöntekijä) lausunnon jälkeen varhaiskasvatuspäällikkö.

12. Uuden hoitosuhteen alkaessa tuloksettytykset voidaan toimittaa Daisy lomakkeella varhaiskasvatushakemuksen yhteydessä. Tulotietoja voi päivittää ajantasaiseksi, kun varhaiskasvatus on alkaa. [eDaisy](#)

Varhaiskasvatuksen maksun maksaminen

13. Varhaiskasvatus laskutetaan kalenterikuukausittain jälkikäteen. Huoltajille lähetetään pääsääntöisesti seuraavan kuukauden puolivälin jälkeen lasku viitepankkisiirtoineen, jolla maksu maksetaan eräpäivänä. Reskontra ja maksujen perintä on ulkoistettu ja maksumuistutuksen lähettämisestä perintätoimisto perii oman hinnastonsa mukaisen maksun. Varhaiskasvatuksen maksut ovat suoraan ulosottokelpoisia. Viivästyskorko on lainmukainen.

Varhaiskasvatuspaikan irtisanominen

14. Huoltajien tulee tehdä hoitopaikan irtisanominen sähköisesti pääsääntöisesti kaksi viikkoa ennen hoitosuhteen päättymistä. www.mantsala.fi Varhaiskasvatuksen sähköiset lomakkeet. eDaisy järjestelmässä [eDaisy](#)

15. Varhaiskasvatukseen lomakkeet löytyvät kunnan kotisivuilta osoitteesta www.mantsala.fi Varhaiskasvatuksen sähköiset lomakkeet. Lisätietoja varhaiskasvatuksesta sote.easointi.fi/maksulaskuri/

16. Paikan vastaanottaminen, jos perheelle on myönnetty varhaiskasvatus paikka, mutta lapsi ei tule varhaiskasvatukseen eikä perhettä tavoiteta. Voi hoidon aloitus / varhaiskasvatuspaikka raueta kahden kuukauden kuluttua päätöksessä ilmoitettavasta päivästä lukien.

17. Varhaiskasvatuspaikkatakuu, mikäli perheen varhaiskasvatustarve vuoden aikana loppuu, mutta perhe haluaisi jatkaa samassa päiväkodissa, voi perhe hakea hoitopaikkatakuuta, jolloin paikka myönnetään samasta päiväkodista seuraavan toimintakauden alusta (1.8.), mikäli paikka on haettu ennen maaliskuun alkua. Erillinen, tarkempi ohje kunnan nettisivuilla.

Varhaiskasvatuksen maksun määrittely ja laskutus

Terhi Kaipainen 040 314 5761 tai Riikka Laakkonen 040 314 5021.

Sähköposti: etunimi.sukunimi@mantsala.fi